

## SÈRIE 2

### Per a totes les preguntes.

Tal i com consta als Criteris Generals, la prova d'Història ha de servir tant per a que l'alumnat demostrï el seu nivell de coneixements factuais com per a valorar la seva capacitat per raonar i elaborar respostes a partir de la pròpia reflexió sobre conceptes, fets i problemàtiques històriques, basades ambdues en les competències i coneixements adquirits a través del procés d'aprenentatge. En funció d'això, la correctora o corrector valoraran tant la maduresa de l'alumnat a l'hora d'elaborar les seves pròpies respostes de manera ordenada, coherent i utilitzant el llenguatge històric adequat, com el seu nivell de coneixements. En general, a l'hora de puntuar, es tendirà a valorar positivament allò que l'alumnat aportï més que no a restar allò que no hagi inclòs.

Les puntuacions assignades a cada exercici i a les diferents parts de cada exercici contingudes als Criteris Generals de la prova d'Història **són d'ús obligatori**.

Les pautes de correcció de les diferents subpreguntes que segueixen tenen per objectiu facilitar la tasca correctora i contribuir a la homogeneïtzació dels resultats d'aquesta. Tenen caràcter **orientatiu i no han de suposar que per a que l'alumnat obtingui la màxima puntuació hagi d'haver reproduït els continguts que consten de manera completa**.

## Opció A

### Exercici 1.

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

#### Pregunta 1.

a) Descriu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en document públic de caràcter polític (0'25 punts), l'estatut de la Mancomunitat de Catalunya (1914) incloent els seus articles 1, 2 i 4 on es defineix la Mancomunitat, es declaren algunes de les seves competències i òrgans de representació (0'50 punts).

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi el text en el període del regeneracionisme polític posterior al Desastre del 98, en concret en el dels caps de govern liberals Canalejas i Dato, que recolliren i feren possible l'aprovació del projecte de Prat de la Riba (0'75 punts).

c) Deduïu de la font l'estructura i competències que tenia la Mancomunitat. (1 punt)

L'alumnat ha de deduir de la font la unió de les quatre diputacions catalanes, l'existència d'una presidència, una assemblea i un consell permanent i l'assumpció de totes les competències de les diputacions, així com d'aquelles altres que les lleis permetien mancomunar. (1 punt).

## Pregunta 2

a) Expliqueu què era el regeneracionisme així com l'evolució dels partits dinàstics i dels partits d'oposició tant a Espanya com a Catalunya entre 1898 i 1914. Esmenteu els dirigents més destacats de tots aquests partits. (2'50 punts).

El redactat de l'alumnat s'hauria de referir i explicar el regeneracionisme en general i fonamentalment el de tipus polític que portaren a terme amb èxit desigual fins a l'esclat de la Primera Guerra Mundial els partits conservador i liberal. S'hauria de fer referència al govern Silvela, a la llei de Jurisdiccions de Moret de 1906, a la "revolució des de dalt" de Maura i la seva llei de Reforma de l'Administració Local, a les reformes de l'etapa Canalejas, amb la llei de reclutament y "del Candado", i a l'etapa Dato, amb la llei de Mancomunitats i creació de la catalana, així com a la progressiva manca d'unitat interna del partit conservador i del liberal. (1'25 punts). S'hauria igualment de referir a l'oposició que representaren els partits republicans al conjunt d'Espanya i a Catalunya, fent referència a la fundació de la Unió Federal Nacionalista Republicana, a la Solidaritat Catalana i, destacadament, a la fundació, objectius i actuació del Partido Radical de Lerroux; així com a la creació i actuació de la Lliga de Catalunya liderada per Prat de la Riba; igualment, a l'oposició presentada pel PSOE i la conjunció republicano-socialista des del 1909, i pel Partit Nacionalista Basc (1'25 punts). L'alumnat hauria d'incloure en el seu redactat els noms dels líders de les forces polítiques esmentades.

b) Expliqueu la creació de la Mancomunitat de Catalunya, la seva obra de govern i la seva desaparició. (2'50 punts).

L'alumnat s'hauria de referir a la formulació del projecte per part de Prat de la Riba, a l'intent d'aprovació d'una llei mancomunitats per Canalejas, a l'aprovació d'un decret en el mateix sentit per Dato, a l'aprovació de la Mancomunitat de Catalunya el 1914, a la seva actuació respecte de les obres públiques, formació de funcionaris i tècnics, i a la tasca educativa i de promoció cultural (1'50 punts); als seus dos presidents Prat de la Riba i Puig i Cadafalch, a la redacció el 1918 de les Bases per a l'Autonomia de Catalunya; i a la depuració i supressió final durant la dictadura de Primo de Rivera el 1925. (1 punt).

**Exercici 2**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

**Pregunta 1**

a) Descriviu de quin tipus de font es tracta i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un mapa històric (0'25 punts) de la guerra civil espanyola on es mostren les diferents extensions de la "zona nacional" a cinc moments diferents així com les principals ofensives militars llançades des d'ambdues zones. (0'50 punts)

b) Digues quin és el context de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumne contextualitzi la font referida a la guerra civil espanyola que es donà entre el 18 de juliol de 1936 i l'1 d'abril de 1939 en la qual s'enfrontaren la República amb els militars i civils sublevats en un intent de cop d'Estat que, en fracassar, portà a la guerra (0'75 punts)

c) Descriviu breument l'eixamplament de la "zona nacional" al llarg de la guerra segons la font. (1 punt)

Cal que l'alumnat dedueixi de la font les successives ampliacions del territori "nacional" fins a desembre de 1936 (a Castella, Andalusia i Extremadura principalment), fins a desembre de 1937 (al Nord) (0'50 punts); fins a desembre de 1938 (a Aragó, País Valencià i Catalunya) i fins a febrer de 1939 (a Catalunya) (0'50 punts).

**Pregunta 2**

a) Expliqueu l'inici de la guerra, la composició política i social dels dos bàndols i l'esclat revolucionari a la zona republicana. (2'50 punts)

La resposta de l'alumnat hauria d'incloure una explicació de l'intent de cop d'Estat, les zones on els militars sublevats triomfaren i on no, els suports civils dels sublevats i la conformació de les dues Espanyes (1'25 punts) i l'esclat revolucionari a la zona republicana, amb referència a l'aparició de formes de poder alternatiu en forma de nous òrgans; comitès locals i patrulles de control; a la repressió, incautacions i debilitament de l'estat (1'25 punts).

b) Expliqueu l'evolució militar de la guerra civil. (2'50 punts)

La resposta de l'alumnat hauria d'incloure una breu descripció de les principals etapes militars de la guerra civil: les de la zona centre que tenien per objectiu final la presa de la capital, la conquesta del Nord, la batalla de Terol i la partició de la zona republicana (1'25 punts), així com la Batalla de l'Ebre, ocupació de Catalunya i ocupació de la zona centre (1'25 punts) fent esment igualment a les principals batalles o fets bèl·lics que es donaren dins cadascuna. (La partició de la puntuació d'aquesta pregunta és indicativa. Es valorarà amb la màxima qualificació qualsevol redactat que inclogui les etapes citades)

**Opció B****Exercici 1**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

**Pregunta 1**

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un mapa històric (0'25 punts) dels resultats electorals de les eleccions de 1936 detallats per províncies i on s'assenyalen les províncies on guanyà les eleccions el Front Popular, el centre i les dretes (0'50 punts).

b) Digues quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat situï les eleccions de febrer de 1936 en el context del final del període final de la II República abans de l'esclat de la guerra civil i que són les terceres legislatives que es celebraren des de 1931. (0'75 punts).

c) Expliqueu a partir de la font a quines parts d'Espanya triomfà el Front Popular i a quines altres els partits de dretes. (1 punt).

L'alumne hauria de ser capaç de deduir de la font les províncies on triomfaren les candidatures del Front Popular (les d'Astúries, Madrid, País Valencià, Catalunya, la majoria de províncies andaluses, Extremadura) (0'50 punts) i aquelles altres on les dretes (les de les dues Castelles, La Rioja, Navarra, Cantàbria, Saragossa i Terol) (0'50 punts).

**Pregunta 2**

a) Expliqueu la Revolució d'Octubre de 1934 a Astúries i a Catalunya: Causes, desenvolupament i conseqüències. (2'50 punts)

Cal que l'alumnat es refereixi al resultat de les eleccions de 1933, amb el triomf de la CEDA i del Partit Radical i al fet que fins octubre de 1934 el partit de Gil Robles no participà en el govern. En exigir fer-ho i aconseguir-ho, tant al conjunt d'Espanya com a Catalunya les esquerres ho interpretaren com a traïció de la idea republicana i respongueren amb una vaga general que fracassà, excepte a Astúries, on s'inicià un moviment revolucionari; i a Catalunya el 6 d'octubre el president Companys proclamà l'Estat Català dins la República Espanyola (1'25 punts); cal que expliqui la repressió del moviment a Astúries i a Catalunya, la suspensió de l'Estatut i el judici contra el govern de la Generalitat, així com l'efecte que aquesta repressió tingué en la victòria de les esquerres en les eleccions de 1936 (1'25 punts).

b) Expliqueu les eleccions del 16 de febrer de 1936, els seus resultats i les característiques del període polític del Front Popular fins al 18 de juliol de 1936. (2'50 punts)

L'alumnat hauria de fer referència a la formació de candidatures d'esquerres (Front Popular a Espanya -Front d'Esquerres a Catalunya-) enfront d'unions de dretes i del Front Català d'Ordre, a la victòria de les primeres, el seu abast i causes, a la formació d'un govern estrictament republicà, a l'amnistia, retorn del govern de la Generalitat i restauració plena d'aquesta (1'25 punts); a les ocupacions de terres al sud, a la represa de la reforma agrària, al deteriorament de l'ordre públic, a l'acció del falangistes i l'extrema dreta per tal de desestabilitzar la República i a la preparació del cop d'Estat militar del 18 de juliol (1'25 punts).

## Exercici 2

### Pregunta 1

a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en un document públic de caràcter polític-militar (0'25 punts), un ban del general en cap de l'exèrcit que acaba d'ocupar la ciutat de Barcelona mitjançant el qual s'anul·len totes les accions de govern i nomenaments de les autoritats republicanes i s'implanta el dret i el govern "nacional" (0'50 punts).

b) Digueu quin és el context històric de la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi el text en el mateix dia de l'ocupació de Barcelona, el 26 de gener de 1939, ocupació produïda durant l'ofensiva sobre Catalunya iniciada a finals de desembre de 1938 i que culminarà el mes de febrer amb el completament de la conquesta de la resta del territori català. (0'75 punts).

c) Expliqueu els continguts de la font. (1 punt)

L'alumnat s'ha de referir als tres articles que conté la font, on respectivament es declara reintegrada la ciutat de Barcelona a l'Espanya "nacional"; on s'anul·len totes les disposicions i nomenaments de les autoritats republicanes; i on s'implanta el dret del règim franquista i el govern franquista, fent esment a "l'honor" que això representa per Catalunya. (1 punt)

**Pregunta 2**

Contesteu UNA de les dues opcions:

a) Expliqueu les característiques de l'ocupació franquista de Catalunya i les característiques de la repressió durant la primera etapa del Franquisme. (2'50 punts)

Cal que l'alumnat expliqui l'ocupació de Catalunya com a resultat de l'ofensiva militar llançada a l'efecte així com l'exili a França que va provocar; cal que expliqui la repressió franquista sobre els vençuts, els consells de guerra, la llei de Responsabilidades políticas i la de Represión de la Masonería y el Comunismo i les depuracions (1'50 punts); cal que faci igualment esment a la repressió específica sobre les llengües no castellanes i específicament sobre la llengua i la cultura catalana, amb la prohibició d'ús públic i de l'edició de cap mena de text en català fins a la segona etapa del Règim, la prohibició de retolacions en català (1 punt).

b) Expliqueu la política econòmica del Règim de Franco fins al 1959, inclòs. (2'50 punts)

L'explicació de l'alumnat hauria d'explicar la política econòmica autàrquica i extremadament intervencionista que aplicà el Règim a partir dels seus inicis, el racionament i el seu correlat de *l'estraparlo* i els desastrosos efectes que aquesta política tingué per a l'economia i la majoria de la població, i quins sectors en sortiren beneficiats (1'50). També hauria d'explicar les causes del progressiu abandó d'aquesta política al llarg dels anys cinquanta i la importància del Pla d'Estabilització (1 punt).